

DIRBANČIŲ ASMENŲ, KURIEMS PRIEINAMOS PROFESINĖS SVEIKATOS PRIEŽIŪROS PASLAUGOS, DALIES (PROCENTAIS) RODIKLIO APSKAIČIAVIMAS

Metodinės rekomendacijos

Vilnius, 2019

Metodinės rekomendacijos parengtos vykdant Higienos instituto 2019 m. veiklos plano, patvirtinto Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2019 m. vasario 26 d. įsakymu Nr. V-257, 2.3.1. priemonę „Parengti dirbančių asmenų, kuriems prieinamos profesinės sveikatos priežiūros paslaugos, dalies (procentais) rodiklio apskaičiavimo metodines rekomendacijas“.

Parengė:

Lolita Pilipavičienė, Higienos instituto Profesinės sveikatos centras;
dr. Saulius Vainauskas, Higienos instituto Profesinės sveikatos centras.

Recenzavo:

dr. Paulius Vasilavičius, Lietuvos sveikatos mokslų universiteto ligoninės Kauno klinikų Darbuotojų saugos ir sveikatos tarnyba;
Rita Zubkevičiūtė, Lietuvos Respublikos valstybinės darbo inspekcijos prie Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos Nelaimingų atsitikimų ir profesinių ligų skyrius.

Pritarta Higienos instituto Metodinės komisijos posėdyje 2019 m. balandžio 5 d., protokolo Nr. MTD-1.

Higienos institutas
Didžioji g. 22, LT-01128 Vilnius
Tel. +370 5 262 4583
Faks. +370 5 262 4663
El. p. institutas@hi.lt
www.hi.lt

TURINYS

SANTRUMPOS	4
SĄVOKOS	4
TEISINĖ BAZĖ.....	5
PAGRINDIMAS	5
PASKIRTIS	6
REIKALAVIMUS ATITINKANTI PROFESINĖS SVEIKATOS SPECIALISTŲ KVALIFIKACIJA.....	6
REIKALAVIMUS ATITINKANTIS PROFESINĖS SVEIKATOS SPECIALISTŲ SKAIČIUS ĮMONĖSE.....	8
DUOMENŲ RINKIMAS	8
RODIKLIO SKAIČIAVIMAS.....	11
APIBENDRINIMAS	12
LITERATŪRA	12
1 priedas.....	13

SANTRUMPOS

DMG – darbo medicinos gydytojas.

DSS – darbuotojų sauga ir sveikata.

DSST – darbuotojų saugos ir sveikatos tarnyba.

PSP – profesinės sveikatos paslaugos.

PSS – profesinės sveikatos specialistas.

SAM – Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerija.

VDI – Valstybinė darbo inspekcija prie Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos.

VSP – visuomenės sveikatos plėtra.

SĄVOKOS

Einamieji metai – metai, kurių rodiklis „Dirbančių asmenų, kuriems prieinamos profesinės sveikatos priežiūros paslaugos, dalis (procentais)“ skaičiuojamas.

Fizinis asmuo – Lietuvos Respublikos ar bet kurios Europos Sąjungos valstybės narės arba kitos Europos ekonominės erdvės valstybės pilietis, kitas fizinis asmuo, besinaudojantis Europos Sąjungos teisės aktuose jam suteiktomis judėjimo valstybėse narėse teisėmis.

Juridinis asmuo – Lietuvos Respublikoje ar kitoje Europos ekonominės erdvės valstybėje narėje įsteigtas juridinis asmuo ar kita organizacija arba jos filialas.

Profesinė sveikata – darbuotojų sveikata, kurią siekiant išsaugoti ir stiprinti, vykdoma darbo aplinkos kenksmingų veiksnių, lemiančių sveikatos pakenkimus, prevencija, darbo aplinkos pritaikymas darbuotojų fiziologinėms ir psichologinėms galimybėms, darbuotojų sveikatos priežiūra ir įgyvendinamos sveikatos stiprinimo priemonės.

Profesinės sveikatos paslaugos – paslaugos, teikiamos profesinės sveikatos specialisto.

Profesinės sveikatos priežiūra – sveikatos priežiūros veikla, į kurią įeina saugios ir sveikos darbo aplinkos, kurioje būtų užtikrinama optimali su darbu susijusi darbuotojų fizinė ir psichikos sveikata, kūrimas, darbo pritaikymas darbuotojų gebėjimams, atsižvelgiant į jų fizinės ir psichikos sveikatos būklę, profesinių pakenkimų sveikatai prevencija, nustatymas, registravimas, ekspertizė, gydymas, slauga, rehabilitacija ir sveikatos stiprinimo priemonių taikymas.

Profesinės sveikatos specialistas – sveikatos priežiūros specialistas, atitinkantis Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro nustatytus kvalifikacinius reikalavimus.

Rodiklis „Dirbančių asmenų, kuriems prieinamos profesinės sveikatos priežiūros paslaugos, dalis (procentais)“ – procentinė dalis darbuotojų, dirbančių įmonėse, vykdančiose teisės aktų, susijusių su PSS įdarbinimu, reikalavimus. Rodiklis skaičiuojamas tik tose įmonėse, kuriose, vadovaujantis teisės aktais, privalo dirbti profesinės sveikatos specialistas (-ai).

TEISINĖ BAZĖ

Metodinės rekomendacijos parengtos vadovaujantis 1 lentelėje išvardintais profesinės sveikatos priežiūrą Lietuvos Respublikoje reglamentuojančiais strateginiais dokumentais bei teisės aktais, galiojusiais rekomendacijų rengimo metu (2019 m. kovo mėn.). Rengiant metodines rekomendacijas Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2019 m. kovo 8 d. įsakymu Nr. V-308 patvirtinti dviejų galiojančių teisės aktų pakeitimai:

- pakeistas Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2008 m. balandžio 8 d. įsakymas Nr. V-271 „Dėl profesinės sveikatos specialistų, galinčių dirbti įmonėse, kvalifikacinių reikalavimų aprašo patvirtinimo” ir aprašas išdėstytas nauja redakcija;
- pripažintas netekusiu galios Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2010 m. rugpjūčio 9 d. įsakymas Nr. V-704 „Dėl profesinės sveikatos specialistų profesinio tobulinimo kursų programos turinio reikalavimų aprašo patvirtinimo“;
- nustatyta, jog šie pakeitimai įsigalioja nuo 2019 m. lapkričio 1 d.

Metodinės rekomendacijos, atsižvelgiant į jų paskirtį (žr. žemiau), parengtos vadovaujantis nuo 2019 m. lapkričio 1 d. įsigaliosiančiais teisės aktų pakeitimais.

1 lentelė. Dokumentai, kuriais vadovautasi rengiant šias metodines rekomendacijas

Paskirtis	Dokumentai
Pagrindimas	<ul style="list-style-type: none">• 2014–2020 metų nacionalinė pažangos programa (toliau – Pažangos programa),• Nacionalinė visuomenės sveikatos priežiūros 2016–2023 metų plėtros programa (toliau – VSP programa),• Lietuvos Respublikos darbuotojų saugos ir sveikatos įstatymas (toliau – DSS įstatymas).
Reikalavimus atitinkanti profesinės sveikatos specialistų kvalifikacija	<ul style="list-style-type: none">• Profesinės sveikatos specialistų, galinčių dirbti įmonėse, kvalifikacinių reikalavimų aprašas (2019 m. redakcija (galioja nuo 2019 m. lapkričio 1 d.)) (toliau – Aprašas)
Reikalavimus atitinkantis profesinės sveikatos specialistų skaičius įmonėse	<ul style="list-style-type: none">• Įmonių darbuotojų saugos ir sveikatos tarnybų pavyzdiniai nuostatai (toliau – Nuostatai),• Įmonių darbuotojų saugos ir sveikatos tarnybų pavyzdinių nuostatų, patvirtintų Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro ir Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2011 m. birželio 2 d. įsakymu Nr. A1-266/V-575, taikymo metodinės rekomendacijos (toliau – VDI parengtos rekomendacijos).

PAGRINDIMAS

DSS įstatyme nurodoma, jog darbdavio pareiga yra sudaryti darbuotojams saugias ir sveikatai nekenksmingas darbo sąlygas visais su darbu susijusiais aspektais. Pažangos bei VSP programose keliamas tikslas – gerinti profesinės sveikatos priežiūrą Lietuvos darbo vietose. Pažangos programos 2-jo prioriteto 2.3.1. uždavinio įgyvendinimo kryptis 2.3.1.6. numato „siekti

darbo vietų saugos ir kokybės, stiprinti profesinės sveikatos priežiūrą įmonėse ir įstaigose“. VSP programoje atkreipiamas dėmesys, jog Lietuvoje neišplėtotą profesinės sveikatos priežiūros infrastruktūrą bei neužtikrintas profesinės sveikatos priežiūros paslaugų prieinamumas visų įmonių darbuotojams.

Higienos instituto 2012 m. atliktas tyrimas atskleidė, jog Lietuvos įmonių veikla ir žmogiškieji išteklių yra nepakankami, siekiant įgyvendinti profesinės sveikatos tarnyboms priskirtas funkcijas. Dauguma DSST funkcijų (profesinės rizikos vertinimas ir jos prevencijos kontrolė, darbdavio konsultavimas, darbuotojų sveikatos stebėjimas, sveikatos stiprinimo ir ligų prevencijos programų vykdymas) dažniau vykdomos įmonėse, įdiegusiose DSS kokybės vadybos standartus (BS OHSAS 18001:2007).

Šios metodinės rekomendacijos parengtos vykdant VSP programos 3-io tikslo „Užtikrinti visuomenės sveikatos priežiūros sistemos tvarumą“ 3.1. uždavinį „Didinti kokybiškų ir priimtinių visuomenės sveikatos priežiūros paslaugų prieinamumą“. Pastarasis apibrėžia profesinės sveikatos priežiūros vertinimo kriterijų – rodiklį „Dirbančių asmenų, kuriems prieinamos profesinės sveikatos priežiūros paslaugos, tai yra paslaugos, kurias teikia profesinės sveikatos priežiūros specialistai, dalis (procentais)“. VSP programoje numatyta sekti šio rodiklio kitimo dinamiką. Šiose rekomendacijose rodiklis trumpinamas – vadinamas „Dirbančių asmenų, kuriems prieinamos profesinės sveikatos priežiūros paslaugos, dalis (procentais)“. Taip pat jose, vadovaujantis aukščiau minėtais dokumentais, laikoma, jog profesinės sveikatos priežiūros paslaugos prieinamos tiems dirbantiems asmenims, kurių darbovietės vykdo teisės aktų reikalavimus dėl PSS kvalifikacijos ir skaičiaus.

PASKIRTIS

Metodinės rekomendacijos parengtos siekiant, jog rodiklio „Dirbančių asmenų, kuriems prieinamos profesinės sveikatos priežiūros paslaugos, dalis (procentais)“ kitimo dinamika būtų stebima taikant vienodą rodiklio skaičiavimo metodiką.

Metodinės rekomendacijos skirtos valstybinių institucijų specialistams, VSP programos vykdymo tikslu ar kitais tikslais planuojantiems stebėti aprašomo rodiklio dinamiką.

REIKALAVIMUS ATITINKANTI PROFESINĖS SVEIKATOS SPECIALISTŲ KVALIFIKACIJA

Apraše reglamentuojama, jog profesinės sveikatos specialistu gali dirbti tik sveikatos priežiūros specialistas. Kai kuriais atvejais jis, prieš pradėdamas eiti PSS pareigas, privalo turėti atitinkamos darbo patirties ir (arba) būti baigęs nustatytos trukmės kvalifikacijos tobulinimo kursus. Taip pat jis turi nuolat kelti kvalifikaciją. Reikalavimus atitinkanti profesinės sveikatos specialistų kvalifikacija apibendrinta 2 lentelėje.

2 lentelė. Reikalavimus atitinkanti profesinės sveikatos specialistų kvalifikacija

Profesinė kvalifikacija		Darbo patirtis, prieš pradėdant dirbti profesinės sveikatos specialistu	Kvalifikacijos tobulinimas, siekiant dirbti profesinės sveikatos specialistu	Tolesnis kvalifikacijos tobulinimas
Darbo medicinos gydytojas		Nereikalaujama	Nereikalaujama	Ne mažiau kaip po 40 val. kas penkeri metai
Baigtos visuomenės sveikatos studijos	Sveikatos mokslų magistro laipsnis (arba iki 1995 m. įgytas aukštasis medicininis išsilavinimas pagal sanitarijos, higienos ir epidemiologijos programas)	Nereikalaujama	Nereikalaujama	
	Sveikatos mokslų bakalauro laipsnis (arba iki 2009 m. įgytas aukštesnysis ar iki 1995 m. – specialus vidurinis medicininis išsilavinimas pagal sanitarijos, higienos ir epidemiologijos programas)	Ne trumpesnė kaip 1 m. darbo patirtis profesinės sveikatos srityje per paskutinius 5 m. iki priėmimo į PSS pareigas	Nereikalaujama	
Medicinos gydytojas		Trumpesnė kaip 1 m. darbo patirtis profesinės sveikatos srityje per paskutinius 5 m. iki priėmimo į PSS pareigas	Papildomai baigti ne trumpesni kaip 80 val. kvalifikacijos tobulinimo kursai	
		Trumpesnė kaip 1 m. darbo patirtis profesinės sveikatos srityje per paskutinius 5 m. iki priėmimo į PSS pareigas	Papildomai baigti ne trumpesni kaip 40 val. kvalifikacijos tobulinimo kursai	
Bendrosios praktikos slaugytojas (ar jam prilyginama profesinė kvalifikacija)		Nereikalaujama	Papildomai baigti ne trumpesni kaip 120 val. kvalifikacijos tobulinimo kursai	

REIKALAVIMUS ATITINKANTIS PROFESINĖS SVEIKATOS SPECIALISTŲ SKAIČIUS ĮMONĖSE

Nuostatų 1-ame bei 2-ame prieduose išvardintos ekonominės veiklos rūšys, kuriomis užsiimančiose įmonėse, turinčiose atitinkamai 100 ir daugiau arba 200 ir daugiau darbuotojų, turi dirbti profesinės sveikatos specialistas (-ai). Nuostatai neįvardija, ar reglamentuojamas PSS skaičius atitinka užimtų PSS etatų skaičių. Tačiau 2017 m. VDI parengtose rekomendacijose išaiškinta, jog toks specialistas turi dirbti po 40 val. per savaitę. Vadovaujantis minėtu išaiškinimu, šiose metodinėse rekomendacijose laikoma, jog reglamentuojamas PSS skaičius – tai užimti PSS etatai. Žemiau pateikiamoje lentelėje apibendrinta, koks dirbančių PSS skaičius atitinka reikalavimus tam tikros ekonominės veiklos ir dydžio įmonėse.

3 lentelė. Reikalavimus atitinkantis įmonėse dirbančių PSS skaičius

Įmonės ekonominės veiklos rūšis	Darbuotojų skaičius	Reikalavimus atitinkantis dirbančių PSS skaičius (etatais)
Rūšys, išvardintos Nuostatų 1-ame priede	100–499	1
	500–999	2, iš kurių 1 – DMG
	1000 ir daugiau	3, iš kurių 1 – DMG
Rūšys, išvardintos Nuostatų 2-ame priede	200–499	1
	500–999	2, iš kurių 1 – DMG
	1000 ir daugiau	3, iš kurių 1 – DMG

DUOMENŲ RINKIMAS

Galutinis duomenų rinkimo sąrašas

Norint apskaičiuoti rodiklį, svarbu surinkti reikiamus duomenis. Tam reikalingas kuo pilnesnis ir pagal galimybes atnaujintas įmonių sąrašas. Reikalinga informacija:

- įmonės pavadinimas;
- ekonominės veiklos rūšis arba rūšys, jei jų yra ne viena;
- darbuotojų skaičius;
- kontaktiniai duomenys.

Jei reikia, rekomenduojama pirkti viešąją paslaugą iš informacines paslaugas teikiančios įmonės, kuri pateiktų Lietuvos įmonių, turinčių 100 ir daugiau darbuotojų, sąrašą, galiojantį paslaugos pirkimo dieną. Preliminariais duomenimis, tokį sąrašą gali sudaryti apie 2000 įmonių.

Skaičiuoklės programos MS Excel filtrų pagalba siūloma sudaryti **Duomenų rinkimo sąrašą** atrenkant įmones, kurios užsiima Nuostatų 1-ame bei 2-ame prieduose išvardintomis ekonominės veiklos rūšimis ir turi atitinkamai 100 ir daugiau arba 200 ir daugiau darbuotojų. Preliminariais duomenimis, į tokį sąrašą gali būti įtraukta iki 1000 įmonių.

Dėl didelio įmonių skaičiaus gali būti sudėtinga atlikti ištisinį jų anketavimą (ar apklausą), todėl rekomenduojama kiekvienu atveju įvertinti turimus resursus bei galimybes ir prireikus taikyti įmonių atranką bei atitinkamai mažinti įmonių, įtraukiamų į **Galutinį duomenų rinkimo sąrašą**, skaičių. Atliekant atranką siūlome taikyti pasirinktą žingsnį, t. y. iš abėcėline tvarka išdėstyto

įmonių sąrašo atrinkti kas antrą, kas trečią, kas ketvirtą ar pan. įmonę ir į *Galutinį duomenų rinkimo sąrašą* įtraukti tik atrinktas įmones.

Informaciją siūloma rinkti anketavimo būdu (žr. 1 priedą), anketą įmonėms išsiunčiant el. paštu. Negavus atsakymo, po 2 savaitių el. paštu išsiųsti priminimą. Dar kartą negavus atsakymo, su įmonėmis tikslinga susisiekti telefonu ir reikiamą informaciją surinkti telefoninės apklausos būdu.

Duomenų rinkimo lentelė

Duomenų rinkimui ir tolesniam rodiklio skaičiavimui patartina naudoti MS Excel skaičiuoklės programą. Siūlome sudaryti ir užpildyti *Duomenų rinkimo lentelę* (4 lentelė).

4 lentelė. Duomenų rinkimo lentelė

Eil. nr.	Įmonės pavadinimas	Ekonominės veiklos rūšies kodas	Darbuotojų skaičius	Reikalavimus atitinkantis PSS skaičius	Atitikimas

Duomenų rinkimo lentelės pildymas

Rekomendacijos, kaip pildyti *Duomenų rinkimo lentelę*, pateiktos 5 lentelėje.

5 lentelė. Duomenų rinkimo lentelės pildymo rekomendacijos

Duomenų rinkimo lentelės stulpelis	Pildymo rekomendacijos
Eil. nr.	Į Duomenų rinkimo lentelę įtraukti visas Galutiniame duomenų rinkimo sąrašė (žr. aprašymą aukščiau) esančias įmones.
Įmonės pavadinimas	Jeį naudojamas pilnas įmonės pavadinimas, jis turi likti tik darbiname dokumente. Įmonių pavadinimai viešai neskelbiami, informacija pateikiama tik apibendrinta.
Ekonominės veiklos rūšies kodas	Nuostatai reglamentuoja, jog, jei įmonė vykdo kelių rūšių ekonominę veiklą, nurodytą skirtinguose šių Nuostatų prieduose, PSS skaičius nustatomas pagal ekonominės veiklos rūšį, kuriai nustatytas didesnis PSS skaičius.
Darbuotojų skaičius	Esant galimybei, rekomenduojame apskaičiuoti vidutinį darbuotojų skaičių įmonėse (žr. VDI parengtas rekomendacijas). Neturint informacijos, reikalingos apskaičiuojant įmonių vidutinį darbuotojų skaičių, rekomenduojama remtis įmonių sąrašą pateikusios įmonės nurodytu darbuotojų skaičiumi.
Reikalavimus atitinkantis PSS skaičius	Skaičius įrašomas, vadovaujantis 3 lentele.
Atitikimas	Šio stulpelio užpildymo variantai: <ul style="list-style-type: none"> • Atitinka;

	<ul style="list-style-type: none"> • Atitinka iš dalies; • Neatitinka; • Nėra duomenų.
--	---

Kaip užpildyti *Duomenų rinkimo lentelės* stulpelį „Atitikimas“, esant konkrečiai situacijai, rekomenduojama 6 lentelėje.

6 lentelė. *Duomenų rinkimo lentelės* stulpelio „Atitikimas“ užpildymo variantai, esant konkrečiai situacijai

Situacija		Grafos „Atitikimas“ užpildymas
Įmonėje pagal darbo sutartį visus einamuosius metus dirba reikalavimus atitinkančios kvalifikacijos PSS.	Užimtų PSS etatų skaičius atitinka reikalavimus (ar yra didesnis nei reikalaujama).	Atitinka
	Užimtų PSS etatų skaičius mažesnis nei reikalaujama (pvz., PSS dirba 0,25–0,75 etato krūviu).	Atitinka iš dalies
Įmonėje pagal darbo sutartį dirba reikalavimus atitinkančios kvalifikacijos reglamentuojamas PSS skaičius, tačiau PSS dirba ne visus einamuosius metus.		Atitinka iš dalies
Įmonėje pagal darbo sutartį dirba reglamentuojamas PSS skaičius, tačiau PSS neatitinka kvalifikacijos reikalavimų (žr. 2 lentelę).	PSS neatitinka kvalifikacijos tobulinimo reikalavimų.	Atitinka iš dalies
	PSS profesinė kvalifikacija (specialybė) neatitinka reikalavimų.	Neatitinka
Įmonėje neįsteigtas reikalavimus atitinkantis PSS etatų skaičius.		Neatitinka
Įmonėje įsteigtas reikalavimus atitinkantis PSS etatų skaičius, tačiau etatas (-ai) neužimtas (-i) (PSS neįdarbintas dirbti etato dalimi).		Neatitinka
Didelėje įmonėje dirba reikiamas PSS skaičius, tačiau vienas iš jų nėra DMG, kaip to reikalaujama.		Atitinka iš dalies
Įmonė sudariusi sutartį dėl DSST funkcijų ar jų dalies atlikimo su juridiniu ar fiziniu asmeniu.	Sutartis apima profesinės sveikatos paslaugų teikimą. Sutartis galioja einamaisiais metais (visus metus).	Atitinka
	Sutartis apima profesinės sveikatos paslaugų teikimą. Sutartis galioja ne visus einamuosius metus.	Atitinka iš dalies
	Sutartis apima tik kai kurių konkrečių profesinės sveikatos paslaugų teikimą. Sutartis galioja einamaisiais metais (visus arba ne visus metus).	Atitinka iš dalies
	Sutartis apima profesinės sveikatos paslaugų teikimą. Sutartis negalioja einamaisiais metais (galiojimas baigėsi arba dar neįsigaliojo).	Neatitinka
	Sutartis neapima profesinės sveikatos paslaugų teikimo.	Neatitinka

RODIKLIO SKAIČIAVIMAS

Apskaičiuojamas bendras darbuotojų skaičius visose įmonėse, įtrauktose į *Duomenų rinkimo lentelę*. Įmonių, iš kurių nepavyko gauti duomenų (stulpelis „Atitikimas“ užpildytas „Nėra duomenų“), darbuotojų skaičius *neįtraukiamas* į bendrą darbuotojų skaičių.

Rodikliui „Dirbančių asmenų, kuriems prieinamos profesinės sveikatos priežiūros paslaugos, dalis (procentais)“ apskaičiuoti taikoma formulė:

$$Rodiklis_{PSP} = \frac{\text{Darbuotojų skaičius įmonėse „A“}}{\text{Bendras darbuotojų skaičius visose įmonėse}}$$

Įmonė „A“ – įmonė, kurios stulpelis „Atitikimas“ užpildytas „Atitinka“.

Prireikus analogiškai skaičiuojamas optimistiškesnis rodiklis, atskleidžiantis profesinės sveikatos paslaugų teikimo potencialą – rodiklis „Dirbančių asmenų, kuriems bent iš dalies prieinamos profesinės sveikatos priežiūros paslaugos, dalis (procentais)“:

$$Rodiklis_{SPS \text{ iš dalies}} = \frac{\text{Darbuotojų skaičius įmonėse „A“ ir „A iš dalies“}}{\text{Bendras darbuotojų skaičius visose įmonėse}}$$

Įmonė „A iš dalies“ – įmonė, kurios stulpelis „Atitikimas“ užpildytas „Atitinka iš dalies“.

APIBENDRINIMAS

Rodiklis „Dirbančių asmenų, kuriems prieinamos profesinės sveikatos priežiūros paslaugos, dalis (procentais)“ – vienintelis VSP programoje paminėtas profesinės sveikatos priežiūros paslaugų prieinamumą vertinantis rodiklis, todėl rekomenduojama skirti daug dėmesio jo dinamikos sekimui, aprašant duomenų rinkimo metu pastebėtus PSS, dirbančių Lietuvos įmonėse, kvalifikacijos ir (arba) skaičiaus trūkumus.

Pristatant gautus rezultatus, taip pat tikslinga paminėti, ar duomenys rinkti jau praėjus (arba besibaigiant) einamiesiems metams, kokia įmonių imtis pasirinkta skaičiuojant ir koks įmonių atsakomumo procentas (iš kokios dalies įmonių pavyko gauti informaciją apie PSS skaičių ar sudarytą sutartį su juridiniu ar fiziniu asmeniu), nes tai gali turėti įtakos apskaičiuotai rodiklio reikšmei.

Pasikeitus galiojantiems teisės aktams arba teisinei bazei pasipildžius naujais profesinės sveikatos priežiūrą reglamentuojančiais dokumentais, šias metodines rekomendacijas reikėtų peržiūrėti ir jei reikia atitinkamai pakoreguoti.

LITERATŪRA

1. Įmonių darbuotojų saugos ir sveikatos tarnybų pavyzdinių nuostatų, patvirtintų Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro ir Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2011 m. birželio 2 d. įsakymu nr. A1-266/V-575, taikymo metodinės rekomendacijos. Valstybinė darbo inspekcija. Parengta 2017-11-06. Prieiga per internetą: https://www.vdi.lt/Forms/MR_grid.aspx.
2. Kirilovas G., Jankauskas R., Eičinėnaitė-Lingienė R., Gorobecienė D. Lietuvos įmonių darbuotojų saugos ir sveikatos tarnybų žmogiškieji ištekliai ir vykdoma profesinės sveikatos priežiūros veikla. Visuomenės sveikata. 2014;1(64):33-39.
3. Lietuvos Respublikos darbuotojų saugos ir sveikatos įstatymas, 2003 m. liepos 1 d. Nr. IX-1672.
4. Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro ir Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2011 m. birželio 2 d. įsakymas Nr. A1-266/V-575 „Dėl Įmonių darbuotojų saugos ir sveikatos tarnybų pavyzdinių nuostatų patvirtinimo“.
5. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2019 m. kovo 8 d. įsakymas Nr. V-308 „Dėl Profesinės sveikatos specialistų, galinčių dirbti įmonėse, kvalifikacinių reikalavimų aprašo patvirtinimo“.
6. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2012 m. lapkričio 28 d. nutarimas Nr. 1482. „Dėl 2014–2020 metų nacionalinė pažangos programa patvirtinimo“.
7. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2015 m. gruodžio 9 d. nutarimas Nr. 1291 „Dėl nacionalinės visuomenės sveikatos priežiūros 2016–2023 metų plėtros programos patvirtinimo“.

1 priedas
(Anketa įmonėms)

Gerb. įmonės atstove,

vykdydami Nacionalinę visuomenės sveikatos priežiūros 2016–2023 metų plėtros programą, siekiame apskaičiuoti rodiklį „Dirbančių asmenų, kuriems prieinamos profesinės sveikatos priežiūros paslaugos, tai yra paslaugos, kurias teikia profesinės sveikatos priežiūros specialistai, dalis (procentais)“. Taigi prašome Jūsų atsakyti į kelis trumpus klausimus. Informacija bus skelbiama tik apibendrinta, Jūsų įmonės pavadinimas niekur nebus paminėtas.

Ar Jūsų įmonės darbuotojams m. teikiamos profesinės sveikatos paslaugos:

Ne, neteikiamos.

Taip, pagal darbo sutartį mūsų įmonėje dirba profesinės sveikatos specialistas (-ai) (įrašykite) etato krūviu.

Kaip galima būtų su juo (jais) susisiekti, norint patikslinti kai kuriuos klausimus?

.....
.....

Mūsų įmonė turi sudariusi sutartį su juridiniu / fiziniu (pabraukite) asmeniu dėl darbuotojų saugos ir sveikatos tarnybos funkcijų atlikimo, bet profesinės sveikatos paslaugų teikimas joje nenurodytas.

Mūsų įmonė turi sudariusi sutartį su juridiniu / fiziniu (pabraukite) asmeniu dėl darbuotojų saugos ir sveikatos tarnybos funkcijų atlikimo. Pagal sutartį teikiamos ir profesinės sveikatos paslaugos.

Koks kontaktinis asmuo galėtų suteikti apie tai platesnės informacijos?

.....
.....